

Aktualno stanje i potencijali razvoja grada Kutine

Curić, Dorotea

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Libertas International University / Libertas međunarodno sveučilište**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:223:570617>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[Digital repository of the Libertas International University](#)

LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE

ZAGREB

DOROTEJA CURIĆ

ZAVRŠNI RAD

**AKTUALNO STANJE I POTENCIJALI RAZVOJA
GRADA KUTINE**

Zagreb, listopad 2021.

**LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE
ZAGREB**

**PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ
POSLOVNA EKONOMIJA**

**AKTUALNO STANJE I POTENCIJALI RAZVOJA
GRADA KUTINE**

KANDIDAT: DOROTEA CURIĆ

KOLEGIJ: POREZNI SUSTAV I PRIMJENA

MENTOR: RADMILA PAVLIČIĆ, mag.oec.

Zagreb, listopad 2021.

Sadržaj

SAŽETAK RADA NA HRVATSKOM JEZIKU	2
SAŽETAK RADA NA ENGLLESKOM JEZIKU.....	2
1. UVOD	3
1.1. Predmet i cilj rada.....	4
1.2.Sadržaj i struktura rada.....	4
1.3.Istraživačka pitanja.....	5
1.4.Metode istraživanja rada	5
2. PERSPEKTIVA RAZVOJA GRADA KUTINE	6
2.1.Povijest grada	6
2.2.Geografski položaj grada.....	7
2.3.Grad Kutina iz europske perspektive	8
3. POTPORNE INSTITUCIJE U CILJU RAZVOJA GRADA.....	11
3.1.Regionalna razvojna agencija SI-MO-RA d.o.o.....	13
3.2.Razvojna agencija Grada Kutine – MRAV d.o.o.	13
4. RAZVOJ POSLOVNIH ZONA	16
4.1.Potencijali: Industrijsko – logistička zona.....	18
4.2.SWOT analiza ljudskih resursa	19
4.3.Značaj Petrokemije za Grad Kutina	20
5. GRAD KUTINA – BUDUĆI PAMETNI GRAD	21
5.1.Digitalizacija Grada Kutina.....	22
5.2.Kutina – Grad tehnologije	23
6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE - KVALITETA ŽIVLJENJA U GRADU KUTINA	26
6.1.Metodologija istraživanja	26
6.2.Rezultati istraživanja	26
7. ZAKLJUČAK.....	34
POPIS LITERATURE	35
POPIS ILUSTRACIJA.....	37
PRILOG – ANKETNI UPITNIK.....	38

SAŽETAK RADA NA HRVATSKOM JEZIKU

Kroz ovaj završni rad поближе ćemo upoznati Grad Kutinu, njezinu bogatu povijest, povoljan geografski položaj, prometnu infrastrukturu, a moći ćemo uvidjeti i kako grad stoji sa europske perspektive. Upoznati ćemo i potporne poduzetničke institucije koje rade u svrhu razvitka grada. Poblіže ćemo razraditi i pet poslovnih zona koje krase kutinski kraj te otkriti najveći potencijal među njima, prvu pametnu logističko – industrijsku poslovnu zonu u Hrvatskoj. Osvrnuti ćemo se i na epitet "pametni grad" za kojeg se nadamo kako će u budućnosti u potpunosti krasiti Kutinu.

KLJUČNE RIJEČI : Grad Kutina, potporne poduzetničke institucije, SI-MO-RA d.o.o., MRAV d.o.o., PUNK, Industrijsko – logistička zona, Petrokemija, digitalizacija, pametni grad

SAŽETAK RADA NA ENGLESKOM JEZIKU

Through this final work, we will get to know the City of Kutina, its rich history, favorable geographical position, transport infrastructure, and we will be able to see how the city stands with a European perspective. We will also meet supporting entrepreneurial institutions that work for the purpose of city development. We will elaborate on five business zones that adorn the Kutina area and discover the greatest potential among them, the first smart logistics - industrial business zone in Croatia. We will also look at the epithet "smart city", which we hope will fully adorn Kutina in the future.

KEY WORDS:City of Kutina, supporting entrepreneurial institutions, SI-MO-RA d.o.o., MRAV d.o.o., PUNK, industria – logistics zone , Petrokemija, digitalization, smart city

1. UVOD

Grad Kutina nalazi se na južnim obroncima Moslavačke gore. Kutinu krasi brojni vinogradi, pašnjaci, ali i močvarna područja Lonjskog polja. Geografski položaj Grada idealan je za bavljenje šumarstvom, poljodjelstvom, vinarstvom, ali i uzgojem stoke sitnog i krupnog zuba. Grad Kutina sastoji se od 23 naselja, a trenutni gradonačelnik je Zlatko Babić. Od važnijih poduzeća imamo Petrokemiju d.d. koju od milja nazivamo Kutinskim divom, SELK d.d. tvornicu elektronskih dijelova koju ćemo pobliže upoznati kroz ovaj rad zajedno sa Petrokemijom, Messer, ALMOS, Turbomehaniku i Ziegler d.d..

Kutina nudi i mnoge turističke zanimljivosti. Veći dio nalazi se oko Crkvene ulice gdje je smještena kasnobarokna crkva Majke Božje Snježne (18.stoljeće), pet drvenih, tradicionalnih moslavačkih kuća koje potječu iz 19.i 20.stoljeća. Na izlazu iz Crkvene ulice možemo vidjeti i stoljetni park divljeg Kestena, a u blizini se nalazi i najstarija očuvana zgrada obitelji Erdody – današnji Muzej Moslavina te stari cigleni most.

O povijesti i geografskom položaju Grada više ćemo govoriti u nastavku rada. Nadalje, upoznati ćemo se sa potpornim institucijama koje rade u svrhu razvoja Grada. U radu će se spomenuti SI-MO-RA , MRAV i PUNK , ali i prva pametna industrijsko – logistička zona.

Značajno je spomenuti da su u Gradu Kutini rođeni i brojni hrvatski sportaši, povjesničari, pisci, slikari. Važniji sportaši čija natjecanja i danas pratimo su svakako hrvatski paraolimpijci Matija Sloup i Branimir Budetić te hrvatski malonogometni reprezentativac Tihomir Novak. Ne smijemo izostaviti ni Igora Tomašića – bugarskog nogometnog reprezentativca, Miju Drvarića – boksačkog prvaka NDH.

Digitalizacija Kutine je započela i nadamo se da će u budućnosti Kutina postati pametni grad. U svrhu empirijskog istraživanja napravljena je anketa koju su rješavali stanovnici grada Kutine a tiče se same kvalitete življenja na ovom području. U zadnjem poglavlju sumirat će se cjelokupno istraživanje i sva saznanja vezana uz ovaj grad.

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovog završnog rada su aktualno stanje i potencijali razvoja Grada Kutine. Autorica ovog rada pobliže će se dotaknuti perspektive razvoja grada i glavnih potpornih institucija koje sudjeluju u razvoju. Krajnji cilj rada je prikazati Kutinu kao grad koji ima budućnost.

1.2. Sadržaj i struktura rada

Ovaj završni rad sastoji se od sedam glavnih poglavlja. Prvo poglavlje rada je „*Uvod*“ u kojemu se govori općenito o Gradu Kutini, o predmetu i cilju istraživanja rada, sadržaju i strukturi te metodama istraživanja rada.

Drugi dio rada je „*Perspektiva razvoja Grada Kutine*“. U ovom dijelu rada pobliže se upoznaje povijest ,geografski položaj i prometna infrastruktura Grada, kako Grad izgleda iz europske perspektive te koliki značaj Petrokemija d.d. ima za Grad Kutinu.

Nadalje, dolazimo do trećeg poglavlja „*Potporne institucije u cilju razvoja Grada*“ gdje se spominju regionalna razvojna agencija SI-MO-RA d.o.o., razvojna agencija Grada Kutine – MRAV d.o.o. i poduzetnički inkubator Kutina – PUNK.

U četvrtom poglavlju obrađena je tema „*Razvoj poslovnih zona*“ te potencijali za razvoj, Logističko - industrijska zona. Obrađena je i SWOT analiza ljudskih resursa potencijalnih radnika s područja Kutine.

Peti dio rada odnosi se na „*Grad Kutina – budući pametni grad*“ gdje se spominje digitalizacija Grada Kutine, ali i uloga Selka ako bi Kutinu gledali iz perspektive tehnologije. Šesti dio rada je empirijsko istraživanje na temu „*Kvaliteta življenja u Gradu Kutini*“ i na kraju dolazimo do završnog dijela rada u kojem je donesen „*Zaključak*“.

1.3. Istraživačka pitanja

Istraživačka pitanja postavljena su u okviru sadržaja, predmeta i cilja završnog rada, a ona glase :

- IP1 – Koji su potencijali razvoja grada Kutina ?
- IP2 – Utječe li rad potpornih institucija na razvoj grada?
- IP3 – Kakva je razina zadovoljstva građana javnim uslugama?

1.4. Metode istraživanja rada

Ovaj rad nastao je na temelju deduktivnog i induktivnog pristupa istraživanja. Induktivnom metodom sustavno se prikupljaju podatci na temelju kojih dolazimo do vlastitih zapažanja i mišljenja, dok se deduktivnom metodom izvode zaključci koji su nastali iz naših zapažanja.

Dio rada nastao je na temelju prikupljanja sekundarnih podataka iz različitih knjiga, članaka, časopisa te internetskih izvora. Podatci su prikupljeni pomoću kvantitativne i kvalitativne metode. Kvantitativni podatci prikupljeni su putem vlastitog istraživanja u kojemu autorica iznosi svoje stavove, mišljenja te povezivanjem različitog sadržaja.

2. PERSPEKTIVA RAZVOJA GRADA KUTINE

2.1. Povijest grada

Ime Kutina prvi puta se spominje u Povelji ugarsko – hrvatskog kralja Bele IV., 10. Studenog 1256.godine. Kutina (KOTINNA) se kao župa prvi puta spominje 1344.godine zajedno sa crkvom Svih Svetih, a drugi puta sa crkvom Svete Katarine 1488.godine. U dokumentima zagrebačkog Kaptola pronađene su tri Kutine : Gornja Kutina, Donja Kutina i Velika Kutina.

U XII.,XIII.,XIV., stoljeću Kutina je bila dio Gračaničke županije. Gospodari tog doba bili su obitelji Rohović (Rohfy), Večerin, Galetić, plemići Bršljanovački, Bakač i Roh de Decse. Moslavina, ali i Kutina kasnije je vezana uz obitelj Erdody čiji je dvorac u Kutini prenamjenjen u Muzej Kutina. Kutinski grb nastao je zahvaljujući biskupu Demetriju II. Čuporu Moslavačkom. Grb krasi plava podloga obrubljena zlatnim kosim kvadratom u kojem se nalazi sveukupno 16 polja crveno-srebrnih kvadratića postavljenih u 4 reda. Na grbu se nalazi ptica.

Povijesno – politička uprava grada Kutine :

- 1745.godine Kutina spominje se pod nazivom Kotor i spaja se sa požeškom županijom
- 1886.godine Kutina pripada bjelovarsko – križevačkoj županiji
- 1924.godine počinje djelovati u osječkoj oblasti
- 1931.godine grad pripada banovini savskoj
- Danas Kutina pripada Sisačko – moslavačkoj županiji

Prva škola sagrađena je 1789.godine, a pošta sa radom kreće 1850.godine. Prva telefonska linija i prvi telefon pojavljuju se 1895.godine, a 1897.godine je izgrađena željeznica.

Jedna od najvećih tragedija koja je zadesila grad Kutinu bio je požar razarajućih razmjera koji je 1886.godine izbio na trgu. U požaru su stradale mnoge drvene kuće, ali i današnji Muzej Moslavine.

2.2. Geografski položaj grada

Kutina, s okolnim naseljima, omeđena je sa četiri rijeke Pakrom, Ilovom, Česmom i Lonjom. Grad Kutina je najznačajnije urbano i gospodarsko naselje Moslavine. Dio je Sisačko-moslavačke županije. Površina grada iznosi 294,34 km² i nalazi se na prosječnoj nadmorskoj visini od 149 m. Za grad Kutinu često se kaže kako je središte središnje Hrvatske. „Kutinski kraj, kao dio Zvale Sjeverozapadne Hrvatske, prema Koppenovoj klasifikaciji klima, pripada umjereno toploj vlažnoj klimi s toplim ljetima.“¹ Prosječna temperatura tlaka zraka iznosi 10,8°C. Svojom izrazito pogodnom klimom i plodnim tлом crnicom, Kutina je idealno poljoprivredno mjesto. Uzgaja se najčešće : pšenica, kukuruz, ječam, zob, uljena repica, stočna repa, ali i povrtlarske kulture (rajčica, krastavci, paprika ...). Moramo napomenuti kako je Kutinski kraj poznat i po vinima i vinskim cestama. Umjerena klima uvelike djeluje i na vrlo povoljan rast i razvoj šuma. Prevladava biljna zajednica hrasta kitnjaka i običnog graba, no pronalazimo još i : hrast lužnjak, vrbu, topolu, bukvu i johu. Po uvjetno – homogenoj regionalizaciji Kutina spada pod prostor Panonske megaregije. Tipovi reljefa kutinskog kraja ;

1. AKUMULACIJSKO – TEKTONSKI

- Poloji ili naplavne ravni uz vodotoke – nastaju djelovanjem vode i neotektonike
- Terasne nizine – nekadašnji poloji, isušeni dijelovi, zaštićeni od poplava

2. DENUDACIJSKO – AKUMULACIJSKI

- Predgorske stepenice – brežuljkaste reljefne jedinice, obuhvaćaju južne i jugoistočne padine Moslavačke gore

3. DENUDACIJSKO TEKTONSKI

- Horstovi ili stršenjaci – Moslavačka gora (gromadno gorje)

¹ KUTINA : povijesno-kulturni pregled s identitetom sadašnjice / [glavni i odgovorni urednik Dragutin Pasarić], Kutina : Matica hrvatska, 2002., str.21.

2.3.Grad Kutina iz europske perspektive

Demografska situacija

Prema popisu stanovništva 1991.godine u Kutini je bilo 24.829 stanovnika, što je znatno povećanje u odnosu na 1948.godinu kada je u gradu živjelo samo 16.597 stanovnika. Danas, prema zadnjem popisu stanovništva 2011.godine, bilježimo blagi pad, oko 2000 stanovnika manje. Na kretanje stanovništva utječe prirodno kretanje (natalitet i mortalitet), ali i migracija, imigracija i emigracija stanovnika.

Grad Kutina sastoji se od 23 naselja, abecedno poredanih : Banova Jaruga, Batina, Brinjani, Čaire, Gojlo, Husain, Ilova, Jamarice, Janja Lipa, Katoličke Čaire, Kletište, Krajiška Kutinica, Kutina, Kutinica, Kutinska Slatina, Međurić, Mikleuška, Mišinka, Radničko naselje, Repušnica, Selište, Stupovača i Zbjegovača.

Obrazovna struktura grada

Kutina je u velikom zaostatku za Republikom Hrvatskom u segmentu visoko obrazovanih ljudi. U Hrvatskoj je 10,6% visoko obrazovanih ljudi, dok je u Kutini samo 3,7% stanovništva visoko obrazovano.

Od stanovništva starijeg od 15 godina bez škole je 322 osobe, sa završena prva tri razreda osnovne škole su 124 osobe, sa završenom osnovnom školom je 5.689 osoba, sa srednjom školom je 10.578 osoba a sa visokom i višom stručnom spremom je samo 2.453 osobe.

Tablica 1. Osnovni gospodarski pokazatelji

Broj poduzetnika	378
Broj zaposlenih	6556
Prosječna NETO plaća	4,887,00 HRK
Broj obrtnika (aktivnih)	317
Stopa zaposlenosti	47,4%
Stopa nezaposlenosti (HZZ-evidentirani)	12,9
BDP po stanovniku	8.300 eura

IZVOR : Obrada autora prema : <https://www.hgk.hr/documents/gospodarski-potencijal-kutine5fbbafc5b6e54.pdf> (pristupano : 16.06.2021)

Kutina je relativno mali grad, ali broji čak 378 poduzetnika od kojih su :

- Velikih – 2 (Petrokemija i Lonja)
- Srednje velikih – 5 (Selk d.d., Almos d.o.o., Moslavina d.o.o., Eko Moslavina d.o.o., Spuga-K d.o.o)
- Malih – 39
- Mikro – 332

Kutina je po broju poduzetnika u Republici Hrvatskoj na 43.mjestu a po broju zaposlenih na visokom 21.mjestu.

Turistička ponuda

1994.godine, s ciljem promicanja turizma osnovana je turistička zajednica grada Kutine. Područje grada spada u turistički razred D, naselje Banova Jaruga u turistički razred C, dok sama Kutina spada u razred A. U Kutini možemo pronaći jedan hotel ; Hotel Kutina i jedan hostel ; Hostel Majić. Također postoje i sobe i apartmani : Sobe Kosec, King's Pub, Apartmani Vinea, Sobe i studio apartmani „Lipa“, „Jana“ Kutina , te seoska domaćinstva za odmor : Repušnička klet, Klet Leskarac, Zeleni put, Lonjski dvori.

Tablica 2 Gastronomija Grada Kutine

GASTRONOMIJA GRADA KUTINE			
DOMAĆI SPECIJALITETI	SLASTIČARNE	RESTORANI I BRZA HRANA	KAFIĆI
KLET ROMIĆ	KIRA	MOSLAVAČKA HIŽA	TABOO CAFFE
OPG LUKAČ	ZDRAVLJAK MANS	BISTRO "TITANIK"	CAFFE BAR KULTURA
REPUŠNIČKA KLET	ŠUMSKA VILA	BISTRO DUNJA	QUINCE KLUB OF ART
KLET JELANČIĆ	SLASTIČARNICA ŠARLOTA	RESTORAN SERVUS	BACCHUS
MOSLAVAČKA HIŽA, HOTEL KT	COOKIE PALAČINKARNICA	KING'S PUB	TOMISLAV
		TRAMONTANA	OXIGEN
		KEBAB "KOD ĐURĐE"	GOLD
		RESTORAN DIONIZ	RAM
		GLAZE FAST BISTRO&BAR	TERCA
			CAFFE BAR I BISTRO DIONIZ
			PEPI
			PARIS
			DODO
			CAFFE BAR ART
			CAFFE BAR 007
			BOOMBAY CAFE

IZVOR : obrada autora prema : <https://www.turizam-kutina.hr/DOZIVITE/Gastronomija> (pristupano : 16.06.2021.)

2.4.Prometna infrastruktura

„Prometna infrastruktura podrazumijeva ukupnu infrastrukturu koja uključuje sve grane prometa. Na području Grada Kutine posebno se ističu cestovni i željeznički promet.“² Kutinom prolaze glavni cestovni i željeznički pravci koji imaju državno i međunarodno značenje. Gradom prolaze i infrastrukturne instalacije te glavni infrastrukturni koridori. Oni povezuju središnji dio Republike Hrvatske s istočnim djelom. Prometnice u okviru Grada Kutine : autocesta A3, državna cesta D45, županijske i lokalne ceste kojima se povezuju okolna naselja. Najintenzivniji cestovni promet odvija se na županijskoj cesti ŽC-3124 (Ivanić Grad D43 – Bunjani – Voloder – Kutina – Novska D47) te na državnoj cesti D-45 (čvor Kutina A3 – Garešnica – Virovitica). Dnevno je na kutinskom području u tranzitu oko 16.500 vozila. „Biciklom kao prijevoznim sredstvom u pravilu se koristi populacija koja je premlada ili prestara za vožnju automobila. U Gradu Kutini postoji samo jedna biciklistička staza koja se proteže sa istoka od “Petrokemije” do zapadnog dijela grada. Staza je napravljena na pješačkom nogostupu i obilježena je horizontalnom signalizacijom.“³

Tablica 3 Duljina prometnica na području Grada Kutine

Vrsta ceste	Duljina (km)	Asfaltirano/neasfaltirano (km)
Autocesta	11	11/0
Državne ceste	13	13/0
Županijske ceste	46,3	46,3/0
Lokalne ceste	43,4	39,7/3,7
Nerazvrstane ceste	167	160/7

IZVOR : Strategija razvoja Grada Kutina 2014-2020., str. 26.

Autobusni kolodvor Grada Kutina smješten je uz središte grada. Linije zadovoljavaju potrebe lokalnog stanovništva iako možemo primijetiti kako je ovaj način prijevoza u Kutini s godinama sve slabiji i gubi na popularnosti. Većina stanovništva orijentirana je na cestovni i željeznički promet. Kutina je uključena u magistralni željeznički promet a najznačajnija je

² Strategija razvoja Grada Kutina za programsko razdoblje 2014.-2020. / [Uredništvo: A.Rudić,D.Petravić, J.Marić], Grad Kutina 2014., str.25

³ Strategija razvoja Grada Kutina za programsko razdoblje 2014.-2020. / [Uredništvo: A.Rudić,D.Petravić, J.Marić], Grad Kutina 2014., str.27

magistralna glavna dvokolosiječna pruga Zagreb – Kutina – Banova Jaruga – Novska – Slavonski Brod. Od ostalih oblika prometa imamo plinovode i naftovode.

3. POTPORNE INSTITUCIJE U CILJU RAZVOJA GRADA

Svaki grad prema različitim čimbenicima planira svoj smjer razvoja. Za razvoj koriste razne strategije i planove koje provode putem potpornih institucija. „Poduzetništvo i mala poduzeća predstavljaju glavni pokretač inovacija, zapošljavanja, prilagodljivosti i konkurentnosti, kao i socijalne i lokalne integracije u Europi.“⁴ Poduzetnici, posebno oni manji i srednji, u Republici Hrvatskoj predstavljaju najveći izvor godišnjeg zapošljavanja a ujedno su i pokretači gospodarstva.

„Hrvatsko malo gospodarstvo svojom inovativnošću, fleksibilnošću i ekonomskom efikasnošću, predstavlja mogući generator gospodarskog razvoja i zapošljavanja. Iako hrvatska mala i srednja poduzeća zaostaju za ekonomskom efikasnošću malog poduzetništva zemalja Europske unije, Europska unija ipak je šansa za hrvatska poduzeća. U suradnji s poduzećima Europske unije hrvatsko malo poduzetništvo može i mora iskoristiti svoje specifičnosti, svoju individualnost, kreativnost i poslovni duh.“⁵

Pozitivni čimbenik ulaska Hrvatske u Europsku uniju su svakako EU fondovi iz kojih se mogu djelomično ili u potpunosti financirati državni projekti. EU fondovi su financijski instrumenti, bespovratna zajednička sredstva svih zemalja članica Europske unije. Pomoću EU fondova pokušava se smanjiti razlika između manje i više razvijenih država. Na prijavu za financiranje mogu se prijaviti :

- Mala poduzeća
- Organizacije civilnog društva
- Različite nevladine organizacije
- Poljoprivrednici
- Istraživači
- Ruralno poduzetništvo
- Mladi poduzetnici

⁴ Prema : preambula Europske povelje o malim poduzećima ; izvor : http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/index.htm ; pristupano (10.8.2021)

⁵ Škrtić M., Mikić M.; Gospodarsko značenje hrvatskog poduzetništva – šanse i zamke, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, 2006., str.202

„Poduzetničke potporne institucije su gospodarski subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentiranog poduzetničkog okruženja u Republici Hrvatskoj i provode programe usmjerene na razvoj poduzetništva.“⁶

Tablica 4 Potporne poduzetničke institucije

RAZVOJNE AGENCIJE	Mogu biti lokalne, županijske ili za točno određene aktivnosti. Cilj : provođenje mjera za razvoj poduzetništva i gospodarstva, poticanje i privlačenje investicija, realizacija projekata lokalnih i regionalnih institucija.
PODUZETNIČKI CENTRI	Cilj : provođenje mjera za razvoj poduzetništva na lokalnom ili širem području. U poduzetničkom centru pružaju stručnu i edukativnu pomoć poduzetnicima.
POSLOVNI INKUBATORI	Cilj : zaduženi su za pomoć poduzetnicima u start up fazama poduzetničkih projekata, pružaju edukativnu, stručnu i tehničku pomoć
PODUZETNIČKI AKCELATORI	Cilj : pružaju podršku poduzetnicima nakon start up faze, odnosno u širenju poslovanja na domaće i strano tržište.
POSLOVNI PARKOVI	Imaju fizičke prostore i resurse za smještaj manjih, srednjih i velikih poduzetnika. Fokus : privlačenje domaćih i stranih investitora.
ZNANSTVENO – TEHNOLOŠKI PARKOVI	Cilj : potiču suradnju između gospodarstvenika i znanstvenika.
CENTRI KOMPETENCIJE	Cilj : provode istraživačke projekte u svrhu jačanja i razvoja pojedinih industrijskih grana.
SLOBODNE ZONE	Posebno označen dio prostora gdje postoje uvjeti za slobodan rad.

IZVOR : Obrada autora prema podacima : <https://gov.hr/hr/poduzetnicka-infrastruktura/1368> (pristupano: 10.08.2021.)

⁶ Poduzetničke potporne institucije : <https://gov.hr/hr/poduzetnicka-infrastruktura/1368> (pristupano 10.08.2021.)

U tablici broj 4 navedene su potporne institucije koje utječu na razvoj lokalne zajednice. Detaljniji opisi i pojašnjenja te ponašanja pojedinih potpornih institucija slijede u narednim potpoglavljima.

3.1.Regionalna razvojna agencija SI-MO-RA d.o.o.

SI-MO-RA d.o.o. je regionalna razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije, osnovana je 2006.godine. „Regionalne razvojne agencije definiraju se kao organizacije (ili udruženja) regionalnog karaktera, financirane iz javnih prihoda. Osnivaju se s ciljem promicanja ujednačenog ekonomskog razvoja regija, koji se postiže uporabom instrumenata soft law prava.“⁷ Misija razvojnih agencija je podizanje kvalitete života građana, održivi razvoj, poticanje konkurentnosti i održavanje konkurentske prednosti. Poveznica su privatnog, javnog, civilnog i akademskog sektora. Bavi se pripremom , izradom i provedbom projekata s kojima će se ostvariti razvojni prioriteti regije. Sredstva za projekte povlače iz EU fondova i iz ostalih izvora financiranja. Tri glavna cilja ove regionalne razvojne agencije su : savjetovanje u sklopu projekata energetske učinkovitosti i provedba analize poljoprivrednog sektora Sisačko-moslavačke županije, pružanje informacija i savjetovanje poduzetnika, jačanje ljudskih kapaciteta (edukacija) zaposlenika kako bi što bolje bili pripremljeni u provedbi razvojnih programa i projekata.

3.2.Razvojna agencija Grada Kutine – MRAV d.o.o.

Razvojna agencija MRAV d.o.o. osnovana je kao trgovačko društvo 2013.godine. Predstavljena je kao jedno od sredstava, odnosno kao pokretač i podupiratelj lokalnog razvoja. Prvenstveni cilj razvojne agencije je povećanje životnog standarda građana. Bavi se strateškim planiranjem razvoja regije a pri tome koristi sredstva nacionalnih i EU fondova. Obavlja poslove savjetodavne i operativne podrške, provođenjem projekata, pripremom dokumentacije, stvaranjem partnerstva i organizacijom treninga, seminara i konferencija namijenjenim poduzetnicima, obrtnicima te OPG-ovcima. Razvojna agencija Grada Kutine –

⁷ Halkier, Henrik, Regional Development Agencies: European trends and Experiences, In: The proceedings of 1st international conference on regional development. ed./Coskun Can Aktan. Malatya, Turkey: Firat Development Agency, 2011. p. 1-10.

MRAV d.o.o. do sada je uspješno pripremila i provela čak 79 projekata a odobreno im je 113,488,885,00 HRK.

Na dan 31.12.2020.godine agencija ima 5 stalnih zaposlenika i 2 djelatnika zaposlena na određeno. Direktor, glavni voditelj projekta, 3 voditelja projekta-suradnika, a ovo su neke od aktivnosti kojima se MRAV d.o.o. bavi :

- Priprema projekata i njihova provedba
- Identifikacija projekata EU
- Prijava projekata na natječaje
- Analiza i praćenje
- Edukacija i usavršavanje različitih područja iz EU fondova
- Podizanje konkurentne prednosti lokalnog razvoja
- Edukacija javnog,civilnog i privatnog sektora
- Tehnička i savjetodavna podrška i usmjeravanje

Upravo je ovaj oblik potporne institucije optimalna pomoć ostalim institucijama grada i gospodarskim subjektima na području Grada Kutine. Smatra se kako je upravo ovaj oblik u zadnjih nekoliko godina omogućio brži i intenzivniji rast i razvoj lokalne zajednice.

3.3.Poduzetnički inkubator Kutina – PUNK

Projekt Grada Kutine vrijedan 6.810.413,46 kn sufinanciran bespovratnim sredstvima EU. Partneri u izradi ovog projekta bili su : Općina Velika Ludina, Grada Popovača i razvojna agencija MRAV d.o.o.. PUNK je jedinstvena, potporna poduzetnička infrastruktura namijenjena pružanju usluga za unaprjeđenje poslovanja i razvoj malih i srednjih poduzetnika. Nalazi se na lokaciji: Trg hrvatskih branitelja 2, Kutina. Suraduje sa regionalnom razvojnom agencijom SI-MO-RA d.o.o., Poduzetničkim inkubatorom Siska – PISAK, IMPACT-HUB Zagreb, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Poduzetničkim inkubatorom ZIP d.o.o i sa Libertasom – međunarodnim sveučilištem. Usluge PUNK-a :

- Najam opremljenih poslovnih prostora, prostora za održavanje izložba, radionica, konferencija, sastanaka, skupova, skype soba
- Usluge knjigovodstva, usluge nabave, umrežavanja, ispisa, skeniranja dokumenata te izrada potrebne poslovne dokumentacije
- Organiziranje treninga, motivacijskih događaja
- Savjetovanje i pružanje individualnih sastanaka vezanih uz teme financiranja, ljudskih resursa, EU fondova, komercijalizacije i inovacije
- Program inkubiranja početnika u poslovanju
- Program razvoja poduzetničkih ideja, istraživanje ciljanog tržišta
- Nudi uslugu virtualnog poduzetničkog inkubatora koja je svoj puni sjaj doživjela za vrijeme COVID-19 pandemije

Poduzetnički inkubatori su ključne potporne institucije za rast i razvoj malih i srednjih poduzetnika. Omogućavaju im brže, učinkovitije i bolje napredovanje na poslovnom planu.

4. RAZVOJ POSLOVNIH ZONA

Još jedan od važnijih preduvjeta u modernom gradu za razvoj gospodarstva su svakako i poslovne zone opremljene odgovarajućom infrastrukturom. „Poslovna zona (zona malog gospodarstva) je dio gospodarske zone unutar koje Grad Kutina financira odnosno sufinancira izgradnju komunalne infrastrukture, potiče gradnju objekata namijenjenih gospodarskoj eksploataciji, financijski stimulira ulaganje poduzetnika, omogućava porezne olakšice i stvara druge pogodnosti za poduzetnike-ulagače. Poslovne zone planiraju se sukladno prostornim planovima i specifičnim potrebama poduzetnika.“⁸ Upravni odbor za gospodarstvo i financije planira, upravlja i bavi se izgradnjom Poslovnih zona Grada Kutine. Lokacije Poslovnih zona :

- PZK I – smještena uz ulicu Aleja Vukovar, istočni dio grada
- PZK II – istočno od postojeće PZK I.
- PZK III Krč – istočno od Sisačke ulice, jugoistočni dio grada
- PZK IV – zapadno od Sisačke ulice, istočno od Radićeve te sjeverno od Tonkovićeve ulice, južni dio Grada Kutina
- ILZ Kutina - istočno od Sisačke ulice u Kutini i naselja Krč, spada pod jugoistočni dio grada.

PZK I (Poslovna zona Kutina I) broji 150 zaposlenih i 6 aktivnih poduzetnika. Prostire se na 9,08 ha. Namijenjena je proizvodnji, radionicama, uslužno-servisnim i trgovačkim djelatnostima. PZK II (Poslovna zona Kutina II) ima 135 zaposleni, 6 aktivnih poduzetnika, ali i 3 nova. Proteže se na 23,92 ha. Namjena ove Poslovne zone ista je kao i kod prve Poslovne zone uz dodatak industrijske djelatnosti. PZK III Krč (Poslovna zona Kutina III – Krč) ima jednog aktivnog poduzetnika i samo 15 zaposlenih. Novih poduzetnika je 3 a predviđenih novih radnih mjesta je 25. Površina ove Poslovne zone iznosi 8,15 ha a namjena joj je ista kao i kod PZK II.

ŠTO UČINITI KAKO BI PODUZEĆA U ZONAMA OPSTALA ?

Kako bi poduzeća u poslovnim zonama bila uspješna i uspješno konkurirala na tržištima važno je provesti strategiju konkurentnosti, imati misiju i viziju, kvalitetnu SWOT analizu, te

⁸ Program poticanja razvoja gospodarstva u Gradu Kutini, točka 5.1.3.2., Službene novine Grada Kutine, br.3/11 i 5/14

moraju posjedovati sustav uravnoteženih ciljeva. Veoma je važno da poduzeća budu i u interakciji sa okolinom.

Slika 1 Osmišljena vs. ostvarena strategija

IZVOR: Tipurić D., Strateški menadžment, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomija

Možemo reći kako hotimična strategija postoji samo u idealnom svijetu. Nikad ne možemo predvidjeti sve čimbenike koji mogu utjecati na našu strategiju. Strategije u poduzećima se često mijenjaju i usko su vezane za mikro i makro okolinu poduzeća. U mikro okolinu spadaju : dobavljači, kupci, industrijski i potencijalni suparnici, strateški partneri, financijske institucije i posrednici, dok u makro okolinu možemo uvrstiti : društvenu, političko – zakonodavnu okolinu, regionalnu, gospodarstvenu i tehnološku okolinu. „Strategija je teorija poduzeća kako uspješno konkurirati. Uspjeh poduzeća može se objasniti postojanjem nadmoćne strategije koja osigurava ostvarivanje ekonomskih renti. Konkurentsku prednost ima poduzeće koje na bolji način od svojih suparnika stvara vrijednost za svoje kupce.“⁹

⁹ Tipurić D., Strateški menadžment, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, str. 16

4.1.Potencijali: Industrijsko – logistička zona

Iako je Kutina relativno mali grad, može se s ponosom pohvaliti prvom pametnom Industrijsko – logističkom zonom u Republici Hrvatskoj. Zonom se žele privući investitori, povećati zaposlenost a ujedno i poboljšati sama kvaliteta življenja. Poticaji koje Grad Kutina nudi budućim investitorima :

- Maksimalno snižavanje cijena zemljišta za razvoj poduzetničkih djelatnosti – od 7 do 25 kn po metru kvadratnom
- Ukidanje komunalne naknade u periodu do 5 godina
- Snižavanje ili ukidanje komunalnog doprinosa
- Izgradnja komunalnih priključaka na trošak Grada Kutine
- Sufinanciranje priključka na HEP mrežu
- Ubrzano izdavanje dokumenata i dozvola za građenje
- Sufinanciranje edukacije zaposlenika
- Sufinanciranje novozaposlenih osoba

Ova pametna zona prostire se 74 hektara i u vlasništvu je Grada Kutine.

Slika 2 Poslovne zone Grada Kutine

IZVOR: <http://www.ra-mrav.hr/usluge/poduzetnicke-zone-grada-kutine/poduzetnicke-zone>
(pristupano: 20.07.2021.)

4.2.SWOT analiza ljudskih resursa

„SWOT analiza razvijena je kao sredstvo sustavne analize odnosa internih prednosti (S – Strengths) i slabosti (W – Weaknesses), te eksternih povoljnih prilika (O – Opportunities) i prijetnji (T – Threats). Na toj se osnovi formira SWOT matrica s četiri strateške alternative.“

10

Ljudski resursi su jedan od ključnih elemenata na koje investitori obraćaju pažnju.

<p>SNAGE :</p> <ul style="list-style-type: none"> -suradnja i partnerstvo s velikim tvrtkama -stipendiranje za deficitarna zanimanja -postojanje POU Kutina -VPŠ Libertas -kvalitetna gimnazija i ekonomska škola -inovatori u tehničkoj školi -blizina i povezanost sa Zagrebom -velika pokrivenost djece u vrtićima -razvojna agencija MRAV -postojanje Muzeja i Knjižnice -opremljena sportska infrastruktura -kulturno obrazovanje -aktivne sportske udruge 	<p>SLABOSTI :</p> <ul style="list-style-type: none"> -visoka stopa nezaposlenosti -visoki troškovi održavanja obrazovne infrastrukture -nema otvaranja novih radnih mjesta -slaba povezanost srednjih škola -nedostatak liječničkog osoblja -propadanje obrtništva -nedostatak poduzetničkog duha -velika ovisnost o Petrokemiji -potrebna informatizacija -proračunski deficit -slabo zapošljavanje osoba s invaliditetom -slaba organiziranost mladih
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> -potencijali nacionalnih i EU fondova -radno sposobni umirovljenici -turizam -zapošljavanje u poljoprivrednom sektoru -razvoj socijalnog poduzetništva -potencijali udruga 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> -pravna i financijska nesigurnost sa državne razine -odlazak mladih iz RH -pad nataliteta -politički utjecaji -smanjenje broja radnih mjesta -sve veća prisutnost strojeva-robota

Izvor :obrada autora prema podatcima :

https://www.kutina.hr/Portals/0/2015_Online_Vijesti/01/AB/SWOT%20analize%20-%20Klub%20prijatelja%20Kutine%2017%2001%202015.pdf (pristupano : 20.7.2021.)

¹⁰ Buble M., Menadžment, Split, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, str.181

4.3.Značaj Petrokemije za Grad Kutina

Petrokemija d.d. je Kutinska tvornica mineralnih gnojiva koja odgovarajućim tehnološkim procesima iz mineralnih sirovina, kisika, dušika i prirodnog plina dolazi do baznih kemikalija koje se zatim pretvaraju u gnojiva. Tvrtku vodi četveročlana uprava na čijem je čelu predsjednik Davor Žmegač. „Petrokemija d.d. već je pola stoljeća proizvodnjom gnojiva prisutna u svakom dijelu Hrvatske te na regionalnom, ali i svjetskom tržištu.“¹¹

Petrokemija ima značajnu povijest za grad Kutinu iako su sami početci ove tvornice usko vezani za selo Brezine :

- 1926.godine – prva tvornica čađe
- 1955.godine – tvornica gline
- 1968.godine – INA-tvornica petrokemijskih proizvoda u Kutini (početna faza tvornice mineralnih gnojiva)
- 1984.godine – nova postrojenja mineralnih gnojiva
- 24.6.1998.godine – počinje djelovati pod nazivom Petrokemija d.d.

Tvrtka je dala značajan doprinos u razvoju grada Kutine, ali i razvoju čitavog hrvatskog gospodarstva. Osim što je ponos hrvatske kemijske industrije ubraja se među najveće hrvatske proizvođače i izvoznike. Benefiti Petrokemije za grad, županiju i čitavu Republiku Hrvatsku :

- Najveći izvoznik u SMŽ, peti u RH
- Posjeduju industrijski željeznički kolosijek
- Energetski dio
- Razvijanje malih poduzeća zbog Kutinskog diva, Petrokemije
- Zapošljava veliki broj građana
- Privlačenje stranih i domaćih investitora
- Jačanje hrvatskog gospodarstva
- Ostvarivanje konkurentne prednosti

Petrokemija će svakako i u budućnosti biti jedna od važnijih tvornica za rast i razvoj grada te privlačiti brojne domaće, ali i strane ulagače upravo na kutinsko područje.

¹¹ Petrokemija d.d. - <https://petrokemija.hr/hr-hr/Kompanija> (pristupano : 12.08.2021)

5. GRAD KUTINA – BUDUĆI PAMETNI GRAD

Svaki grad, tako i Kutina, teži ka boljem i bržem razvoju te modernizaciji. „Pametni grad koristi informacijsko-komunikacijsku tehnologiju (ICT) za poboljšanje operativne učinkovitosti, razmjenu informacija s javnošću i pružanje bolje kvalitete vladinih usluga i dobrobiti građana. Glavni cilj pametnog grada je optimizirati gradske funkcije i promicati gospodarski rast uz poboljšanje kvalitete života građana korištenjem pametnih tehnologija i analize podataka.“¹²

Grad Kutina već posjeduje prvu pametnu industrijsko – logističku zonu u RH što je dobar preduvjet za ostvarivanje epiteta pametnog grada. Pametni su gradovi razvijena urbana područja ugodna za život. Integriraju funkcije javnih usluga poput prometa, rasvjete ili proizvodnje energije te na taj način smanjuju troškove življenja i povećavaju učinkovitost navedenih usluga. U cijelom je svijetu znatno pojačan trend razvoja pametnih, energetske učinkovitih gradova. Takvi gradovi toplinsku i eklektičnu energiju najvećim dijelom dobivaju iz obnovljivih izvora: energija vjetera, biomase, geotermalne energije, solarne i hidroenergije.

Primjer uštede električne energije u Gradu Kutina vidimo u plaćanju parkinga putem SMS – poruka i u pametnim klupama. Pametna klupa radi na solarni pogon, ima mogućnost punjenja mobitela bežičnim putem i putem USB priključka, wi-fi. Izumitelj Steora pametnih klupa je Hrvat Ivan Mrvoš.

Pametni gradovi koriste brojne digitalne i komunikacijske tehnologije za prikupljanje podataka, ali i za pohvale i kritike građana. Razvijaju se i pametne aplikacije putem kojih je lakše upravljati, analizirati i pratiti školstvo, knjižnice, bolnice, policiju, promet, komunalije...

Komponente koje treba sadržavati pametni grad :

- Pametno gospodarstvo – Grad koji se pozicionira kao središte nove ekonomije i inovacija, privlači inovatore i ulagače.
- Pametno upravljanje – Upotreba digitalnih podataka proizvedenih u gradu, jednostavnije upravljanje gradom, novo digitalno doba.

¹² Smart city definition - <https://www.twi-global.com/technical-knowledge/faqs/what-is-a-smart-city>
(pristupano : 13.08.2021)

- Pametno okruženje - Grad usklađuje svoju ulogu životnog prostora, mobilnosti, ekonomskog središta dok smanjuje utjecaj na planet (smanjena potrošnja energije i prirodnih resursa te smanjene emisije onečišćujućih tvari).
- Pametna mobilnost - Grad nudi alternativu zagušenju automobila i zagađenju promičući učinkovitost sredstava za kolektivno i održivo putovanje.
- Pametno stanovništvo - Razvoj građana izravnajući nejednakosti i potičući ih na stjecanje vještina.
- Pametno životno okruženje – Grad koji se podiže na najvišu razinu u smislu zdravlja i sigurnosti.

5.1.Digitalizacija Grada Kutina

Grad Kutina spada među prve gradove u Republici Hrvatskoj koji su počeli proces digitalizacije. Gradska riznica digitalizirana je 2005.godine no Grad se tu nije zaustavio. Ovo su neke od aplikacija, projekata i pothvata koji ubrzavaju proces :

- iČelnik – sustav uredskog poslovanja koje omogućava nadzor nad financijama i uredskom poslovanju
- Projekt Otvoreni grad
- iProračun – omogućuje uvid građanima u funkcioniranje grada
- SIG – sustav informiranja građana – uvid u financijske kartice, plaćanje računa...
- E-ProjeKti – prva hrvatska aplikacija za praćenja projekata u stvarnom vremenu
- Mobilna aplikacija Muzeja Moslavine
- Mobilna aplikacija Knjižnice i čitaonice Kutina
- IPS – uvođenje pametnog sustava za brojanje i analizu vozila
- Dva info kioska
- Interaktivna WEB karta za investitore
- Kutina Mobile – rješavanje komunalnih problema

5.2.Kutina – Grad tehnologije

Za uspješan rast i razvoja grada potrebno je „zdravo“ gospodarstvo. Slijedom toga donosimo pregled važnih tehnoloških dionika koji sudjeluju u procesu obrazovanja te tehnološkog i edukativnog napretka.

Tehnološki Park Kutina – Impulsni centar

Građani Kutinu vole nazivati gradom tehnologije, kako zbog samog Selka tako i zbog tehnološkog parka Kutina – IC (Impulsni centar). TP KUTINA – IC osniva se na mjestu gdje je visoka količina znanja, stručno osoblje, i svi potrebni resursi za razvoj novih tehnoloških aktivnosti. Blisku suradnju ima sa tvornicom gnojiva, Petrokemija d.d. i Selkom d.d. Svrha parka je omogućiti blisku suradnju između stručnjaka na različitim poljima s ciljem ostvarivanja novih gospodarskih aktivnosti i djelatnosti. Usluge koje tehnološki park Kutina - IC pruža korisnicima :

- subvencionirana zakupnina poslovnog prostora
- subvencije u plaćanju režijskih troškova
- subvencije u tekućem održavanju poslovnih prostora
- korištenje informatičke mreže i pristup Internetu
- nabava i subvencije za nabavu stručne literature i informatičkih programa
- korištenje opremljene multimedijske dvorane za sastanke, prezentacije, radionice i dr.
- administrativne usluge
- stručni skupovi i poticaji za edukaciju
- stipendijski programi Grada Kutine za zaposlenike unutar parka
- pomoću marketingu i nastupima na sajmovima¹³

Prema definiciji tehnološki parkovi su poslovno organizirane jedinice koje se bave tehnologijom i znanošću među poduzećima, školskim ustanovama i istraživačkim institucijama. Poduzetnicima ovakvi parkovi mogu pružiti dodatne prostore za rad koji sadržavaju svu potrebnu opremu. Tehnološki parkovi orijentiraju se ka razvoju novim, znanstveno – naučnim proizvodima i znanjima. Potrebna je velika količina znanja, tehnologije i visokoobrazovanih ljudi u parku kako bi ovakvi procesi opstali.

¹³ Izvor: HAMAGBICRO (2019): Program za razvoj tehnološke infrastrukture (TEHCRO), Izvor: <https://hamagbicro.hr/bspovratne-potpore/programi-podrske-inovacijskomprocesu/tehcro/> (pristupano: 20.kolovoza 2021.)

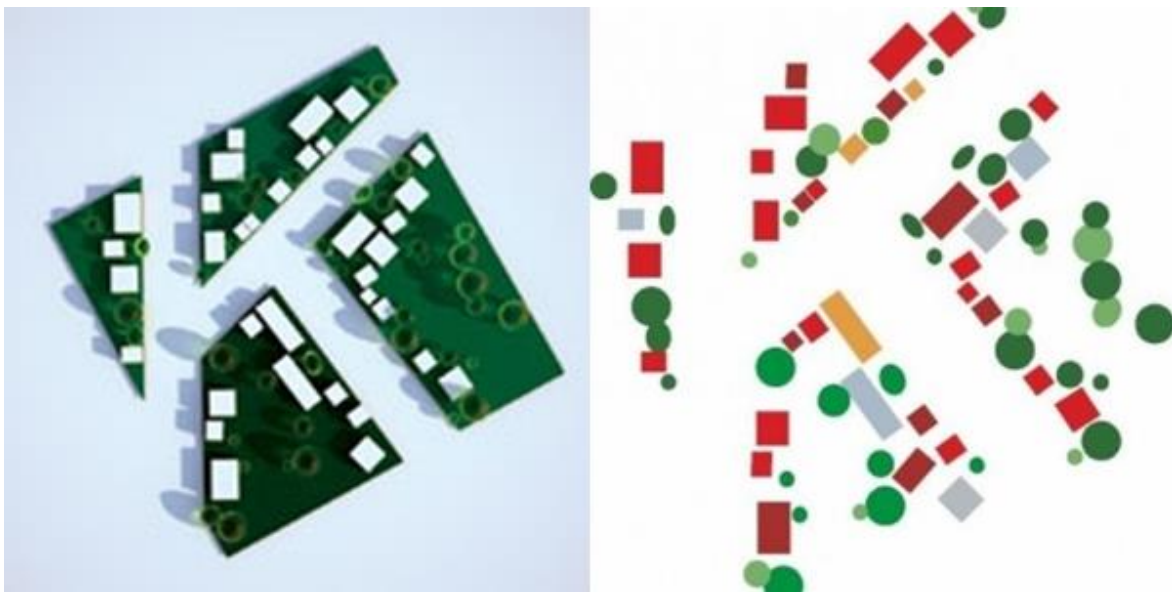
Vizualni identitet Grada Kutina

Kutina je jedna od prvih gradova u Republici Hrvatskoj koja se može pohvaliti vizualnim identitetom. Vizualni identitet je zeleno – bijele boje sa vrlo jasnim crtama i geometrijskim oblicima . Krasi ga ujedno i složenost i jednostavnost.

„Izvedba u 3D formi je maketa plana gradskog naselja. Izvedba u 2D formi je tlocrtna slika. Jednobojna izvedba je konceptualna grafička slika raznolikog i sredeog geometrizma, poput čipa. Višebojna izvedba je shematska slika želja ili ciljeva civilizacijskog urbanog razvitka. Boje su odmjerene kao prirodne (zelene) i izvedene (crveno-sive). Tipografija je razdvojena na grotesknu i serifnu. Aplikacije su raznolike kao umnožak više sadržaja ili tehnoloških mogućnosti izvedbe.“¹⁴

Profesor Boris Ljubičić je kreirao i osmislio logo za vizualni identitet Grada za koji je osvojio i prestižnu nagradu Art Design Instituta – ADI.

Slika 3 Vizualni identitet Grada Kutine

IZVOR: <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/O-Kutini> (pristupano 20.08.2021.)

IZVOR : <https://www.sisak.info/2009/02/07/kutina-u-kini-i-japanu/> (pristupano 20.08.2021.)

¹⁴ Vizualni identitet Grada Kutina - <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/O-Kutini> (pristupano 20.08.2021.)

SELK d.d.

Tvrtka SELK d.d. uspješno posluje na Kutinskom tlu već više od 40 godina. Zapošljava oko 800 radnika. Tvrtka SELK može se pohvaliti i sa visokoobrazovanim zaposlenicima, tj. inženjerima koji marljivo i svakodnevno rade na kreiranju novih, najsuvremenijih tehnologija. Prvotno se ova tvrtka bavila proizvodnjom električkih kvarcnih satova, mikrovalnim filtrima i led diodama. Danas je SELK jedna od najmodernijih tvrtki na tržištu elektro – keramičkih komponenti. Tvrtka posluje kao podizvođač za TDK Electronics OHG Deutschlandsbergu (Austrija) i proizvodi elektroničke komponente koristeći se najmodernijom svjetskom tehnologijom.

Tehnička škola Kutina

Tehnička škola Kutina sudjeluje projektu koji je financiran iz sredstava Europske Unije – SOELA. SOELA je projekt o električnom automobilu na solarni pogon. Ovaj inovativni projekt predvodi Tehnička škola Sisak. 2013.godine Kutinska SOELA osvaja visoko drugo mjesto na natjecanju u kojem su sudjelovali svi automobili na solarni pogon. Za ovaj uspjeh ponajviše je zaslužan profesor Ivan Josipović.

3D tvornica budućnosti – projekt sufinancira Europska Unija, ukupni iznos proračuna bio je 1.999.910,80 kn. U ovom projektu sudjelovalo je pet tehničkih strukovnih škola a učenici su imali priliku upoznati rad 3D tehnologije, rad i stvaranje holograma te programiranje na Androidima. Kutinski učenici su pomoću ove tehnologije osmislili i napravili rover koji može istraživati površinu Mjeseca.

Vidimo kako Grad Kutina nudi brojne potencijale i nadamo se kako će ih znati iskoristiti u daljnjoj budućnosti. U nastavku ovog završnog rada bazirati ćemo se na istraživanju o kvaliteti življenja u Gradu Kutina koje je provedeno među stanovnicima grada.

6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE - KVALITETA ŽIVLJENJA U GRADU KUTINA

6.1. Metodologija istraživanja

Veza između rasta i razvoja grada i kvaliteta življenja u gradu je neraskidiva. Što je kvaliteta življenja na višoj razini grad će bilježiti bolje pokazatelje, od broja stanovnika, BDP po glavi stanovnika do bolje razine obrazovanja i veće potrošnje, što opet može rezultirati novim poticajima za razvoj grada.

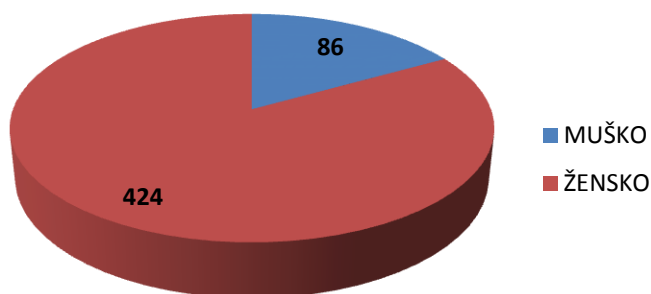
U svrhu istraživanja kvalitete življenja u Gradu Kutina provedena je anonimna anketa u kojoj su sudjelovali ispitanici kutinskog područja. Korištena je kvantitativna metoda istraživanja. Anketa je bila dostupna 24h i u njoj je sudjelovalo 510 ispitanika. Provodila se putem društvene mreže Facebook i putem maila. Navedenom anketom nastojalo se utvrditi viđenje građana o kvaliteti života i osnovnim uvjetima, te prepoznati prilike i prijetnje u okruženju grada. Dobiveni rezultati služe za izradu završnog rada.

6.2. Rezultati istraživanja

Detaljno obradom dobiveni su niže navedeni rezultati ankete pomoću kojih ćemo uvidjeti najveće probleme Grada Kutine. U anketnom upitniku sudjelovali su mještani iz svih 23 naselja Grada Kutine.

Struktura ispitanika prema spolu

Slika 4 Struktura ispitanika prema spolu

IZVOR: Sistematizacija autora

Iz grafikona je vidljivo da je anketni upitnik više zainteresirao žensku populaciju. Skoro 5 puta više žena je ispunilo ovaj upitnik. Muškarci su upitnik ispunili 86 puta (16,86%) dok su žene upitnik otvorile i ispunile čak 424 puta (83,14%).

Struktura ispitanika prema mjestu stanovanja

Tablica 5 Struktura ispitanika prema mjestu stanovanja

KUTINA	261 ispitanik	KRAJIŠKA KUTINICA	8 ispitanika
REPUŠNICA	37 ispitanika	MIŠINKA	6 ispitanika
BANOVA JARUGA	35 ispitanika	KLETIŠTE	5 ispitanika
HUSAIN	26 ispitanika	SELIŠTE	5 ispitanika
JAMARICA	21 ispitanik	STUPOVAČA	5 ispitanika
ILOVA	18 ispitanika	BATINA	4 ispitanika
MEĐURIĆ	13 ispitanika	KATOLIČKE ČAIRE	4 ispitanika
ZBJEGOVAČA	13 ispitanika	ČAIRE	3 ispitanika
KUTINSKA SLATINA	12 ispitanika	KUTINICA	3 ispitanika
ŠARTOVAC	12 ispitanika	JANJA LIPA	2 ispitanika
BRINJANI	8 ispitanika	MIKLEUŠKA	1 ispitanik
GOJLO	8 ispitanika	UKUPNO	510 ispitanika

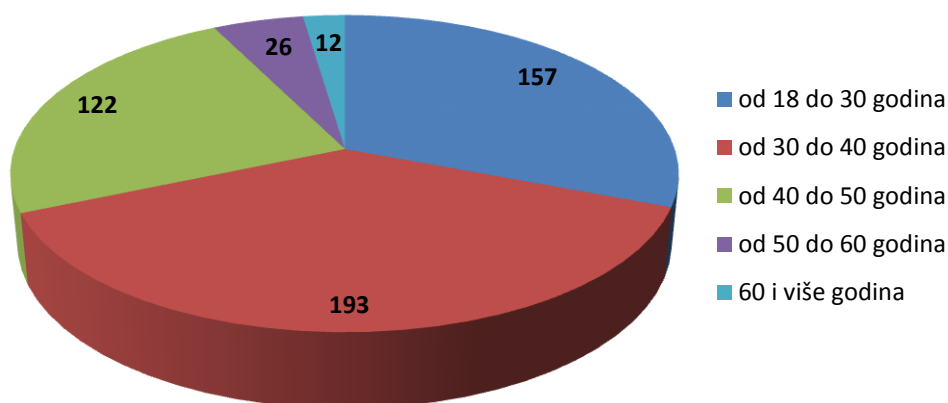
IZVOR : sistematizacija autora

U upitniku je sudjelovalo najviše ispitanika iz Kutine, više od polovice ukupno anketiranih osoba, 261 ispitanik što u postotku iznosi 51,18% . Zatim slijede naselja Repušnica sa 37 osoba (7,25%) i Banova Jaruga sa 35 ispitanika (6,86 %).

Najmanje ispitanika dolazi iz naselja Čaire i Kutinica, sa po 3 ispitanika (0,58%) , Zatim iz Janja Lipe gdje su u anketi sudjelovala samo 2 ispitanika (0,38%) i samo jedan ispitanik iz naselje Mikleuška (0,19%).

Struktura ispitanika prema starosnoj dobi

Slika 5 Struktura ispitanika prema starosnoj dobi

IZVOR : sistematizacija autora

Najviše ispitanika nalazi se u dobnoj skupini između 30 i 40 godina, 193 ispitanika što u postotku iznosi 37,84%. U dobnoj skupini od 18 godina do 30 imamo 157 ispitanika što je 30,78%, zatim slijede ispitanici dobne skupine od 40 do 50 godina , njih 122 (23,92%) , dok je najmanje ispitanika u dobnoj skupini preko 60 godina starosti , 12 ispitanika što je u postotku samo 2,35%.

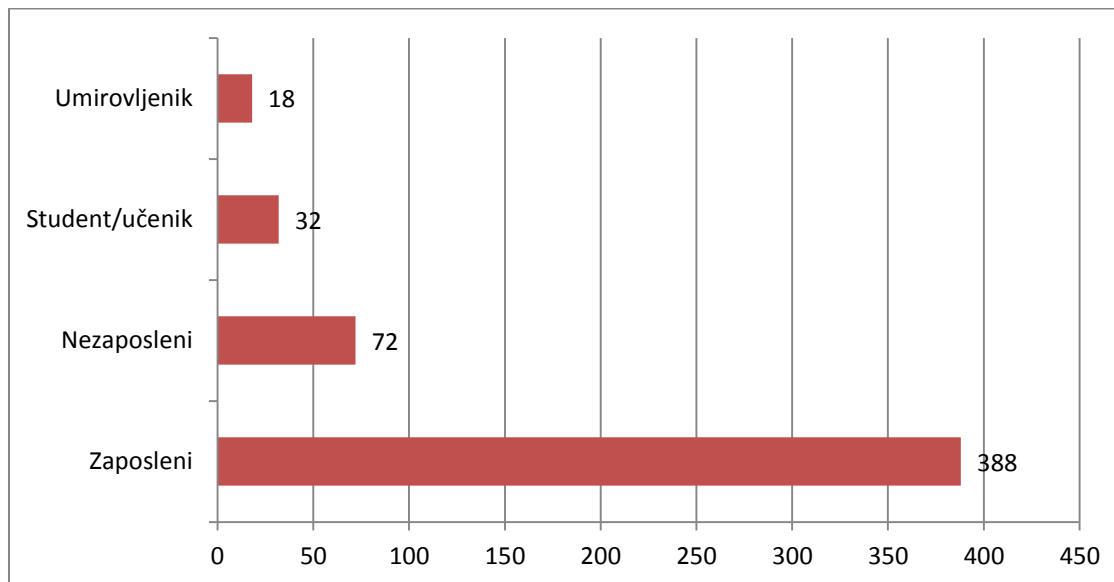
Struktura ispitanika po razini obrazovanja

Najveći broj ispitanika završio je srednju školu, bez danjeg školovanja, njih 299 što u postotku iznosi 58,62%. Sa završenim fakultetom u anketi je sudjelovalo 159 ispitanika (31,18%). Trenutno se školuje 25 ispitanika (4,90% ispitanika), sa završenom osnovnom školom imamo 17 ispitanika (3,33%) a bez završene osnovne škole su samo 2 ispitanika (0,39%). Osmam ispitanika ima završen postdiplomski studij što je u postotku 1,57%.

Struktura ispitanika po poslovnom statusu

Zaposlenih ispitanika je 388 što u postotku iznosi 76,08%, nezaposlenih je 72 (14,11%), studenata/učenika imamo 32 što je u postotku 6,27% (25 ih je nezaposleno, 7 ispitanika uz školovanje i radi), umirovljenika je 18 (3,53%).

Slika 6 Struktura zaposlenika po poslovnom statusu

IZVOR: sistematizacija autora

Ispitanici su morali ocijeniti vlastitu financijsku situaciju, odnosno zadovoljavanje potreba kućanstva mjesečnim prihodom ocjenama od 1 (nezadovoljavajuće) do 5 (odlično).

- Većina ispitanika svoju financijsku situaciju je ocijenilo sa ocjenom dobar (3) – 193 ispitanika (37,84%).
- Ocjenu vrlo dobar (4) je dalo 144 ispitanika (28,24%).
- 71 ispitanik je u potpunosti je zadovoljan sa svojom financijskom situacijom i zadovoljavanjem potreba kućanstva, te su dali ocjenu odličan (5) što u postotku čini 13,92%.
- Isto toliko ispitanika (71 u postotku 13,92%) je ovo pitanje ocijenilo s ocjenom dovoljan (2) što znači da i nisu zadovoljni sa svojom financijskom situacijom i smatraju da bi ona trebala biti bolja.
- U potpunosti je nezadovoljan 31 ispitanik što je u postotku 6,08%.

Možemo zaključiti kako je duplo više ispitanika koji su u potpunosti zadovoljni svojom trenutnom financijskom situacijom u odnosu na ispitanike koji su u potpunosti nezadovoljni svojom financijskom situacijom.

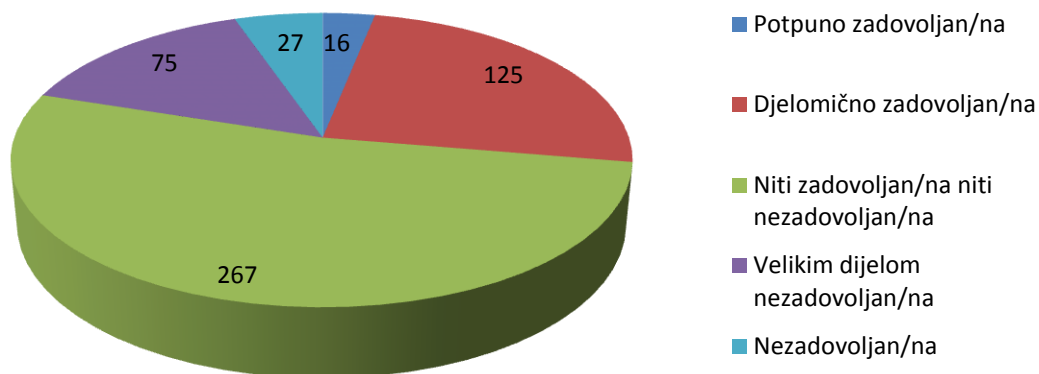
Ispitanici su morali identificirati koji je po njima osnovni problem Grada Kutine. Odgovori se mogu sumirati sljedećim redoslijedom :

- Nezaposlenost i manjak radnih mjesta zbog čega dolazi do iseljavanja mlađe populacije. Veliko nezadovoljstvo među građanima se očitava i zbog zapošljavanja preko veza (stranačke, obiteljske, poznanstva), korupcija
- Loša prometna infrastruktura, ceste pune rupa koje se samo „krpaju“, previše nepotrebnih semafora na pojedinim dijelovima grada, semafori koji često nisu u funkciji, nepregledni pješački prijelazi zbog automobila koji se nepropisno parkiraju (od Kika do stare zgrade Selka)
- Nedostatak rada dežurne ljekarne (nedjeljom, blagdanima), građani smatraju da je u Gradu potrebna barem jedna ljekarna koja će raditi od 0 do 24h
- Loše zdravstvo, naglasak stavljam na hitnu službu Grada Kutine na koju su se mnogi požalili, nedostatak liječnika, nedostatak logopeda bolnice i rodilišta
- Nezadovoljavajući nivo osnovne infrastrukture (nepostojanje kanalizacijske mreže u pojedinim naseljima i dijelovima naselja, neasfaltirane ceste, nepostojanje gradskog vodovoda, manjak kontejnera za tekstil/papir/limenke/staklo, nedostatak nogostupa, loša javna rasvjeta na pojedinim mjestima)
- Loše gospodarenje otpadom, skup odvoz smeća, prljav grad, loša kvaliteta zraka, zapuštene površine i divlja odlagališta (između trga i gradske uprave u dvorištu Lonije)
- Visoka stopa prireza (12%)
- Manjak dječjih vrtića, nedovoljan izbor srednjoškolskih programa, nedostatak sadržaja za djecu, grad nije pravi „Grad prijatelj djece“
- Nedostatak sadržaja za djecu s posebnim potrebama poslije 21.godine života, nebriga o invalidima, mali postotak zapošljavanja invalida
- Nedostatak sadržaja za mlade – noćni i disko klubovi, organiziranje različitih manifestacija, koncerata, sportskih i društvenih događaja
- Sve veća dostupnost opojnih sredstava na ulicama
- Nedostatak objekata kulturne i društvene namjene (dvorana, glazbene škole, bazen...)

- Fiktivno ulaganje u grad (pusta obećanja pred izbore)
- Nedostatak sluha gradske vlasti za prigradska naselja
- Nedovoljno razvijen turizam
- Nedovoljno ulaganje u sport (naglasak na ženske sportove)
- Nedostatak autobusnih linija
- Nedostatak socijalnog programa- raznih oblika pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i programi zaštite zdravlja građana.

Ispitanici su morali ocijeniti koliko je zadovoljstvo općim uvjetima života na području Grada Kutine ocjenama od 1(nisam zadovoljan/na) do 5 (u potpunosti zadovoljan/na).

Slika 7 Zadovoljstvo općim uvjetima života na području KT

IZVOR : sistematizacija autora

Najmanje je u potpunosti zadovoljnih stanovnika u Gradu Kutini, njih samo 16 što u postotku iznosi 3,14%. Ostali stanovnici smatraju da Grad može i mora napredovati u pojedinim segmentima, te da se mora više zauzeti za svoje građane i poraditi na samoj kvaliteti življenja u Kutini. Više od pola stanovnika se ne može odlučiti da li je zadovoljno ili nezadovoljno općim uvjetima života na području Grada Kutine, njih 267 (52,35%). Iznenadujući podatak je da je gotovo četvrtina građana ipak djelomično zadovoljna, njih 125 (24,50%).

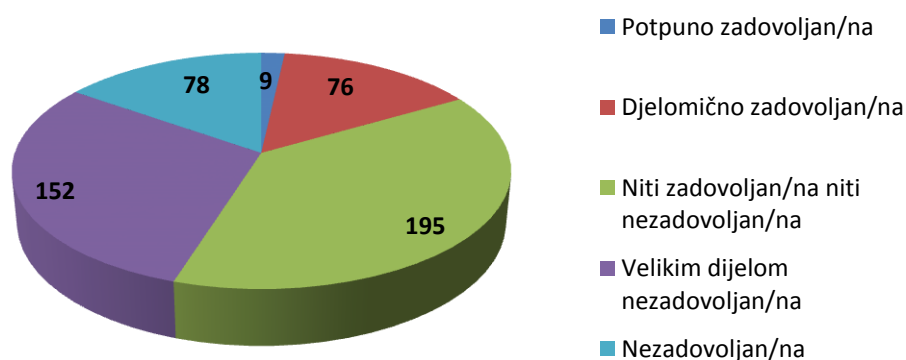
Ispitanici su morali izabrati područja u kojima je potreban dodatni angažman grada Kutine, mogućnost višestrukog odabira odgovora.

Na ovo pitanje pristigla je 1.029 odgovora koji su poredani redom od područja u kojem je potreban najmanji angažman Grada do područja u kojima je potreban najveći dodatni angažman Grada:

- Identitet grada – 49 odgovora (4,76%)
- Očuvanje kulturno – povijesne i prirodne baštine – 74 odgovora (7,19%)
- Rekreacija i sport – 87 odgovora (8,45%)
- Zaštita zdravlja – 89 odgovora (8,65%)
- Socijalne usluge (briga o starijima, nemoćnima, djeci) – 96 odgovora (9,33%)
- Kulturni sadržaj (kazalište,kino, galerije,festivali...) – 97 odgovora (9,43%)
- Obrazovanje – 106 odgovora (10,30%)
- Zaštita/briga o okolišu – 135 odgovora (13,12%)
- Gospodarska situacija i mogućnost zapošljavanja – 188 odgovora (18,27%)

Ispitanici su morali ocijeniti zadovoljstvo komunalnim sustavom Grada Kutine (cesta, javna rasvjeta, gospodarenje otpadom, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, poljski putovi) ocjenama od 1 do 5.

Slika 8 Zadovoljstvo građana komunalnim sustavom u KT

IZVOR: sistematizacija autora

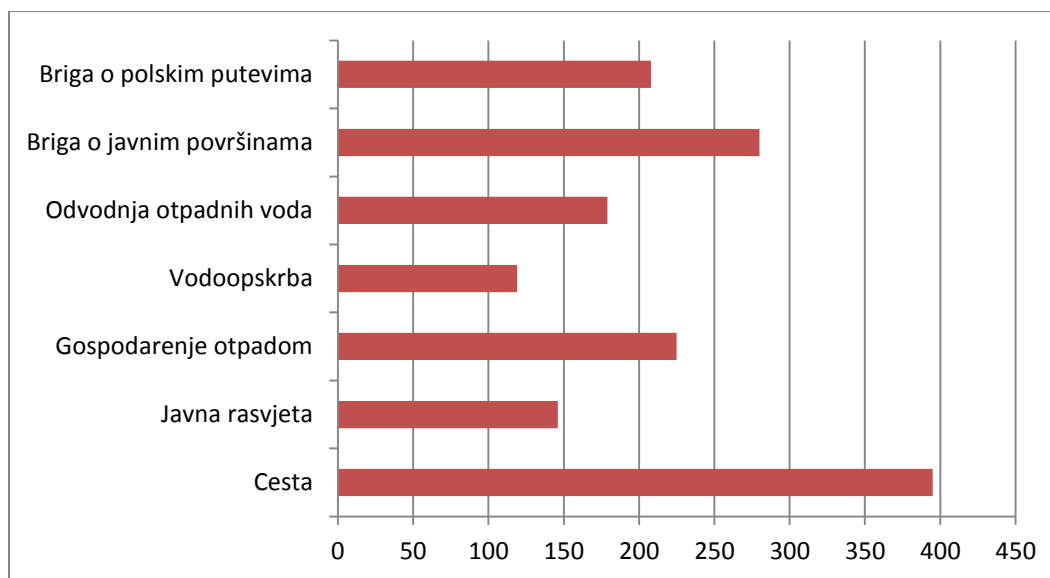
Kao što smo mogli primijetiti i u ranijim odgovorima velika većina ispitanika je velikim dijelom nezadovoljna komunalnim sustavom Grada Kutine, njih 152 što je u postotku

29,80%. U potpunosti je nezadovoljno 78 ispitanika (15,29%). Ispitanici koji se nisu mogli odlučiti jesu li zadovoljni ili nezadovoljni komunalnim sustavom čine brojku od 195 što je u postotku 38,24%.

Iz grafikona možemo vidjeti da ima i u potpunosti zadovoljnih ispitanika, iako oni čine najmanji broj od samo 9 osoba što je u postotku niskih 1,76%. Djelomično je zadovoljno 76 ispitanika (14,90%).

Ispitanici su morali odabrati koje područje komunalnog sustava zahtjeva dodatni angažman Grada Kutine ? (U ovom pitanju postojala je mogućnost višestrukog odgovora)

Slika 9 Zadovoljstvo građana dodatnim angažmanom komunalnog sustava

IZVOR : sistematizacija autora

Na ovo pitanje pristiglo je čak 1.552 odgovora. Najviše ispitanika smatra kako dodatni angažman zahtijevaju ceste, 395 ispitanika što je u postotku 25,45%, zatim briga o javnim površinama, 280 ispitanika (18,04%). Treće je gospodarenje otpadom gdje se izjasnilo 225 ispitanika (14,50%) kako ovaj segment zahtjeva veću brigu. Za brigu o javnim površinama odlučilo se 208 ispitanika (13,40%), 179 ispitanika se odlučilo za odvodnju otpadnih voda (11,53%), dok 146 ispitanika (9,40%) smatra kako javna rasvjeta zahtjeva veći angažman. Najmanje ispitanika, 119 (7,67%) u ovom pitanju se odlučilo za vodoopskrbu. Na kraju ovog istraživanja možemo uvidjeti kako i dalje većina stanovnika nije zadovoljna kvalitetom življenja u Kutini i smatra kako postoji prostor za unaprjeđenje životnog standarda.

7. ZAKLJUČAK

Grad Kutina ima brojne potencijale za razvoj. Svojom bogatom poviješću i vrlo povoljnim geografskim položajem idealna je za razvoj kako poduzetničkih ideja, tako i novih poljoprivrednih i tehnologijskih ideja. Iako posljednjih godina bilježimo pad stanovništva na Kutinskom području, smatramo kako će se i taj trend ubrzo zaustaviti. Grad Kutina pokušava privući mlade, inovativne ljude i ponuditi im bolje uvjete života.

Grad je prometna poveznica između svih većih gradova kontinentalne hrvatske što ga čini idealnim mjestom za razvoj novih poslovnih ideja, a u tome uvelike pomažu i poduzetničke potporne institucije županije i grada. Važno je spomenuti kako mala Kutina ima veći broj poduzetnika od glavnog grada Sisačko-moslavačke županije, grada Siska.

Kutinu krase čak pet poslovnih zona a najveći potencijal za daljnji razvoj grada leži upravo u prvoj pametnoj industrijsko-logističkoj zoni u Republici Hrvatskoj. Veliki značaj za razvitak ove poslovne zone daje svakako i tvornica mineralnih gnojiva Petrokemija d.d. koju od milja nazivamo „Kutinski div“, ali i tvornica Selk d.d. koja se bavi izradom najsuvremenije precizno izrađene tehnologije.

Trenutno je Grad Kutina u procesu digitalizacije, iako je to dug i zahtjevan proces i na ovom planu Kutina uspješno napreduje.

Temeljem empirijskog istraživanja možemo uvidjeti kako su građani i dalje nezadovoljni ponekim segmentima gradske uprave. Ponajviše je pritužbi išlo komunalnom servisu, lošem zdravlju, lošoj prometnoj infrastrukturi. Iskazano je i veliko nezadovoljstvo zbog manjka radnih mjesta i malih plaća.

POPIS LITERATURE

KNJIGE, ZNANSTVENI I STRUČNI RADOVI:

- Buble M., *Menadžment*, Split, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 2006.
- Halkier, Henrik, *Regional Development Agencies: European trends and Experiences*, Turkey: Firat Development Agency, 2011
- Pasarić D., *KUTINA : povijesno-kulturni pregled s identitetom sadašnjice*, Kutina : Matica hrvatska, 2002.
- *Program poticanja razvoja gospodarstva u Gradu Kutini*, točka 5.1.3.2., Službene novine Grada Kutine, br.3/11 i 5/14
- Rudić A., Petravić D., Marić J., *Strategija razvoja Grada Kutina za programsko razdoblje 2014.-2020.*, Grad Kutina 2014.
- Škrtić M., Mikić M.; *Gospodarsko značenje hrvatskog poduzetništva – šanse i zamke*, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, 2006.
- Tipurić D., *Strateški menadžment*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, 2005.

INTERNETSKI IZVORI:

- Grad Kutina - <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/O-Kutini> (pristupano 20.08.2021.)
- HAMAGBICRO(2019) - <https://hamagbicro.hr/bespovratne-potpore/programi-podrske-inovacijskomprocesu/tehcro/> (pristupano: 20.08.2021.)
- KIND - <https://www.hgk.hr/documents/gospodarski-potencijal-kutine5fbbafc5b6e54.pdf> (pristupano : 16.06.2021)
- MRAV d.o.o. - <http://www.ra-mrav.hr/usluge/poduzetnicke-zone-grada-kutine/poduzetnicke-zone> (pristupano: 20.07.2021.)

- Preambula Europske povelje o malim poduzećima -
http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/index.htm (pristupano 10.8.2021.)
- Poduzetničke potporne institucije - <https://gov.hr/hr/poduzetnicka-infrastruktura/1368> (pristupano 10.08.2021.)
- Petrokemija d.d. - <https://petrokemija.hr/hr-hr/Kompanija> (pristupano : 12.08.2021.)
- Smart city definition - <https://www.twi-global.com/technical-knowledge/faqs/what-is-a-smart-city> (pristupano : 13.08.2021)
- SISAK INFO - <https://www.sisak.info/2009/02/07/kutina-u-kini-i-japanu/> (pristupano 20.08.2021.)
- SWOT analiza -
https://www.kutina.hr/Portals/0/2015_Online_Vijesti/01/AB/SWOT%20analize%20-%20Klub%20prijatelja%20Kutine%2017%2001%202015.pdf (pristupano 20.7.2021.)
- Turizam Kutina - <https://www.turizam-kutina.hr/DOZIVITE/Gastronomija> (pristupano : 16.06.2021.)
- Vizualni identitet Grada Kutina - <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/O-Kutini> (pristupano 20.08.2021.)

POPIS ILUSTRACIJA

POPIS TABLICA:

Tablica 1. Osnovni gospodarski pokazatelji	8
Tablica 2 Gastronomija Grada Kutine.....	9
Tablica 3 Duljina prometnica na području Grada Kutine	10
Tablica 4 Potporne poduzetničke institucije	12
Tablica 5 Struktura ispitanika prema mjestu stanovanja.....	27

POPIS SLIKA :

Slika 1 Osmišljena vs. ostvarena strategija	17
Slika 2 Poslovne zone Grada Kutine.....	18
Slika 3 Vizualni identitet Grada Kutine	24
Slika 4 Struktura ispitanika prema spolu.....	26
Slika 5 Struktura ispitanika prema starosnoj dobi.....	28
Slika 6 Struktura zaposlenika po poslovnom statusu	29
Slika 7 Zadovoljstvo općim uvjetima života na području KT	31
Slika 8 Zadovoljstvo građana komunalnim sustavom u KT	32
Slika 9 Zadovoljstvo građana dodatnim angažmanom komunalnog sustava.....	33

PRILOG – ANKETNI UPITNIK

Kvaliteta življenja u Gradu Kutina

GRAD KUTINA

Kojeg ste spola ? *

- Muško
- Žensko

Mjesto stanovanja ? *

- Banova Jaruga
- Batina
- Brinjani
- Čaire
- Gojlo
- Husain
- Ilova
- Jamarica
- Janja Lipa
- Katoličke Čaire
- Kletište
- Krajiška Kutinica
- Kutina
- Kutinica
- Kutinska Slatina
- Međurić
- Mikleuška
- Mišinka
- Repušnica
- Selište
- Stupovača

- Šartovac
- Zbjegovača

Kojoj starosnoj skupini pripadate ? *

- od 18 do 30 godina
- od 30 do 40 godina
- od 40 do 50 godina
- od 50 do 60 godina
- 60 godina i više

Koja je Vaša razina obrazovanja ? *

- Bez osnovne škole
- Završena osnovna škola
- Završena srednja škola
- Završen fakultet
- Završen postdiplomski studij, doktor znanosti
- Školovanje u tijeku

Vaš poslovni status je...? *

- Nezaposlen
- Zaposlen
- Student/učenik
- Umirovljenik

Ocijenite vlastitu financijsku situaciju, odnosno zadovoljavanje potreba kućanstva mjesečnim prihodom (ocjene od 1 (nezadovoljavajuće) do 5 (odlično)). *

	1	2	3	4	5	
Nisam zadovoljan/na	☐	☐	☐	☐	☐	U potpunosti zadovoljan/na

Sredstva putem kojih primete informacije o događajima u Gradu Kutina ? (Mogućnost višestrukog odabira). *

- Novine
- Radio
- Televizija
- Internet (društvene mreže)

- Osobni kontakti
- Plakati

Identificirajte koji je po Vama osnovni problem Grada Kutine? *

Koliko je zadovoljstvo općim uvjetima života na području Grada Kutine ? (1 - nisam zadovoljan/na, 5 - u potpunosti zadovoljan/na). *

1	2	3	4	5	
Nisam zadovoljan/na	☐	☐	☐	☐	☐ U potpunosti zadovoljan/na

Koja područja zahtijevaju dodatni angažman Grada Kutine ? (Mogućnost višestrukog odabira) *

- Gospodarska situacija i mogućnost zapošljavanja
- Zaštita/briga o okolišu
- Kulturni sadržaj (kazalište, galerija, kino, festivali...)
- Identitet Grada
- Očuvanje kulturno-povijesne i prirodne baštine
- Kvaliteta stanovanja - komunalna opremljenost i infrastruktura
- Rekreacija i sport
- Zaštita zdravlja
- Socijalne usluge (briga o starijima, nemoćnima, djeci)
- Obrazovanje

Koliko ste zadovoljni komunalnim sustavom Grada Kutine (ceste, javna rasvjeta, gospodarenje otpadom, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, poljski putovi ?) (ocjene od 1 do 5) *

1 2 3 4 5

Nisam zadovoljan/na U potpunosti zadovoljan/na

Koje područje komunalnog sustava zahtjeva dodatni angažman Grada Kutine ? (Mogućnost višestrukog odabira) *

- Ceste
 - Javna rasvjeta
 - Gospodarenje otpadom
 - Vodoopskrba
 - Odvodnja otpadnih voda
 - Briga o javnim površinama
 - Briga o poljskim putovima
-